

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876. NO. 301. — ŠTEV. 301. NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 23, 1924. — TOREK, 23. DECEMBRA 1924. VOLUME XXXII — LETNIK XXXII

GILJI IN NADE RUSKIH MONARHISTOV

Sovražniki Trockija izjavljajo, da jim ni bil dosti "rdeč". "Preveč se je nagibal proti desni strani," je rekel Zinovjev v svojem pogovoru glede politike padlega vojne ministra. — Trocki bi se v gotovem slučaju tudi s socialisti pogajal. — Zadeva velikega kneza Ciri'a.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Kopije "Pravde", sovjetskega organa v Moskvi, nam razodevajo naravo argumentov, ki so omogočili velikemu trumviratu ruske politike. — Kamenevu, Zinovjevu in Stalinu. — oropati Leona Trockija njegovega vpliva ter ga izgnati v prognanstvo na Krim.

V "Pravdi" je objavil Zinovjev, načelnik Tretje internacionale, članek, kojega namen je pojasniti program Trockija, kateremu so drugi voditelji nasprotovali. Zinovjev trdi, da se nagiba Trocki preveč proti desni in da skuša oropati sovjetsko vlado sedanega vsemočnega stališča s tem, da bi pripustil buržuazijo in kmete k opravi javnih zadev. Članek tudi dostavlja, da skuša Trocki ustvariti nekako desno krilo v komunistični stranki.

"Isto politiko," je rekel Zinovjev, "je tudi zasledovala Tretja internacionala. Trockija se dolži, da je podpiral reakcionarne elemente v drugih deželah, ki so imele stike z Rusijo."

Zinovjev je tudi posvaril narod, naj ne veruje izjavam ameriških kapitalistov, ki neprestano poudarjajo, da so miroljubni.

Trocki je bil baje celo pripravljen pogoditi se z zaničevanimi socialisti ostale Evrope, — vsaj kot trdi Zinovjev, — in obstajala je baje nevarnost, da si pridobi resnične pristaše v vestah ruskih in drugih evropskih delavcev.

V številnih ozirih so slična ter očitana, onim, katera je dvignil Trocki proti Kamenevu, Stalinu in Zinovjevu. V svoji knjigi, naslovljen "Leto 1917", je rekel vojni minister, da so ti voditelji opustili čiste principe komunizma in da se nagibajo na desno stran, vsled česar se bo vrnil v Rusijo sovražen kapitalistični sistem.

Pariz, Francija, 22. decembra. — Komunistični strahovi, ki so se pojavili v Angliji tekom zadnjih parlamentarnih volitev ter tudi v Franciji, so dovedli do resnih pogovorov glede možnosti povratka Romanovičev na ruski prestol.

Veliki knez Ciril, ki se je pred kratkim proglasil carjem vseh Rusov, ima svoje pristaše, a v te niso vključeni številni člani carske družine, posebno pa ne veliki knez Nikolaj, ki je bil vrhovni poveljnik ruskih armad tekom svetovne vojne.

Proklamaciji Cirila je v glavnem nasprotovala mati umorjenega carja, ki živi v Danskem.

Ciril boče postati car ter imenovati Nikolaja vrhovnim poveljnikom armad, kakorhitro bo prišel dan restavracije.

Možnost take restavracije priznava le malo Francozov ter le malo ruskih izgnancev, ki živijo v Parizu. Romanoviči, katere so zanemarjali in omalovaževali v Parizu in drugod izza strmoglavljenja carja in carstva, so zopet postali predmet vsadanjih pogovorov.

Celo sovjetsko vlado je baje navdala ista ideja. V poročilih iz Moskve se glasi, da se je uveljavilo vse varnostne odredbe proti monarhističnim agitacijam.

Riga, 22. decembra. — Železniška postaja v Revalu je zgorela in splošno se domneva, da je bilo to delo komunističnih požigalcev.

Tekom požara so se završile v poslopju številne manjše eksplozije. En vojak je bil ubit.

Vojna sodišče v Kovno, Litvinska, je obsodilo štiri komuniste na smrt in številne nadaljne na večje zaporne kazni, ker so baje skušali naščuvati vojaštvo na vstajo proti obstoječemu režimu.

KAZEN ZA PREJENJEGA RUSKEGA KNEZA.
Berlin, Nemčija, 22. decembra. Knez Aleksander Trubeckoj, sin admirala Trubeckoj, je bil večerj obsojen radi obtožbe poneverjenja in oropanja potnikov na ječo štiri let in treh mesecev.

Mladi knez se je izkazal že preje kot tat v vlakih, a je omejil svoje delovanje na ekspresne in druge luksurijske vlake. Nakradel je velike svote denarja ter številne dragulje predno mu je bilo mogoče dokazati kako napako. Njegova aretacija je bila izvršena na brzovlaku, ki vozi iz Berlina v Frankfurt.

Trubeckoj je služil pod generalom Denikinom tekom državljanske vojne v Rusiji. Pozneje je prišel v Berlin, kjer se je poročil z neko osemnajst let staro hčerko nekega nemškega delavca. Nekaj

GOMPERSOVA VDOVA NASPROTUJE OPOROKI

Gompersova vdova bo nasprotovala oporoki svojega moža, znanega delavskega voditelja. — Zapustil ji je le interese, ki prihajajo iz njegovih posestev.

Washington, D. C., 22. dec. — Mrs. Samuel Gompers, vdova pokojnega predsednika American Federation of Labor, bo nasprotovala oporoki svojega moža v tožbi, katero je vložila danes. To ugovilo je podal kapitan Julius Peyer, njen pravni zastopnik. Mrs. Gompers se je vrnila na svoj dom v Washingtonu, a odklonila vsak pogovor s časnikarji glede oporoke ali sporov. Mi jih je mogoče imela s svojim pokojnim možem.

Mrs. Gompers je v oporoki, katero je sestavil 8. novembra tekočega leta, zapustil glavni del svoje lastnine obenem svojim umrloim, Henrieti in Ethel Mitchell ter svojim trem sinovom. Svoji vdovi je določil "najmanjši del" kot ga določa postava.

Septembra meseca leta 1921 je sestavil Gompers prejšnjo oporoko, v kateri je zapustil vse svoje premoženje svoji ženi. Sedanja vdova Gompersa je bila njegova druga žena. Poročila sta se spomladi leta 1921. Takrat je bil on star eno in sedemdeset let in ona osem in trideset. Prva oporoka je bila razveljavljena in na prvi strani je zapisal zamrli predsednik federacije: — Jaz preklečem to oporoko.

V nekem poročilu, ki je prišlo v Washington, se je glasilo, da je napravil Gompers tretjo oporoko, a pravni zastopnik njegove žene in vdove ne ve ničesar o tem. Ko je odpotoval Gompers na konvencijo v El Paso, je bila njegova žena bolna ter ga raditega ni mogla spremljati.

DOSTI MRTVIH RADI MRAZA.

Chicago, Ill., 22. decembra. — V Srednjem zapadu je prevladovalo tekom preteklih par dni mrzlo vreme, a večeraj je postalo vendar nekoliko gorkejšo.

Mrzli val, ki je nekaj časa razgrajal po mestu in okolici, se je pomaknil v istočno smer ter je zadel s polno silo New York in okolice.

V Chicagu samem je podleglo mrazu več oseb, večinoma starejših in tudi v Clevelandu in drugih okrajih Illinoisa je bilo opaziti več smrtnih slučajev vsled mraza.

NOVI FRANCOOSKI POSLANIK PRI ŠPANSKEM KRALJU.

Madrid, Španija, 22. decembra. — Novim francoskim poslanikom za Španjo je bil imenovan baron de Peretti de La Rocca. Danes ga je sprejel v avdienci španski kralj, kateremu je tudi izročil svoje poverilne listine.

Novi poslanik je zagovarjal potrebo tesnejših in bolj prijateljskih zvez med Španjo in Francijo.

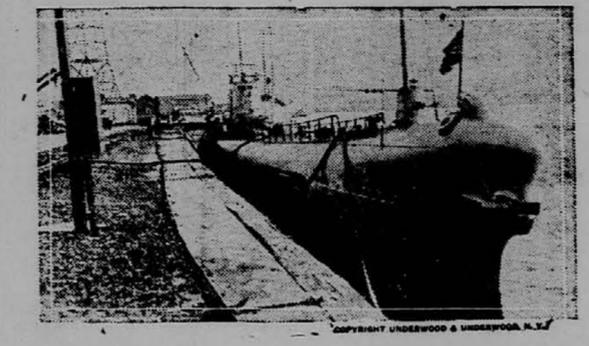
Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

sno že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se pohurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

NAJVEČJI AMERIŠKI PODMORSKI ČOLN.

Slika nam predočea V-1, najnovše in največji podmorski čoln, ne le Združenih držav, temveč celega sveta.

SLAVA ITALIJANSKEGA FAŠIZMA SE MANJŠA

Musulinijevi nasprotniki pravijo, da imajo rajši revolucijo kot pa nove italijanske volitve pod Mussolinijevim režimom.

Rim, Italija, 22. decembra. — Ko je prišla v parlamentu na površje nova volilna predloga, je na letela na splošen odpor. Nasprotovali so ji vsi člani opozicijskih strank.

Člani opozicije se strinjajo v mnenju, da je namen nove volilne predloge zasenčiti važna politična vprašanja.

Vsi kot en moč izjavljajo, da se nove volitve ne smejo vršiti pod sedanjim fašistovskim režimom, kajti v tem slučaju bi ne mogla priti vpoštev resnična volja naroda.

Namen nove volilne predloge je obrniti pozornost od važnih političnih vprašanj ter tako zbegati narod, da bi bilo mogoče vladi tudi zanprej ribariti v kalnem.

Rečeno je, da imajo fašisti v poslanski zbornici večino, toda ta večina je le navidezna.

Med prihodnjimi volitvami in fašistovski vlado ne sme biti nobene zveze.

Eden izmed voditeljev opozicije je ogorčeno vzkliknil: — Dosti rajši imamo splošno revolucijo kot pa volitve pod fašistovskim režimom.

Največji nasprotniki fašizma so stari italijanski diplomati kot na primer Giolitti in Salandra.

GRŠKA JE NEVTRALNA Z OZIROM NA ALBANSKE ZADEVE.

London, Anglija, 22. decembra. — Na vprašanje angleškega poslanstva je odvrgla grška vlada, da se ne bo vmešavala v albanske zadeve.

Glede albanskega vprašanja bo ostala popolnoma nevtralna.

V EGIPTU SE BODO VRŠILE NOVE VOLITVE.

Kairo, Egipt, 22. decembra. — Nocoj zvečer je sklenil kabinet razpustiti egipčanski parlament.

Tozadevni dekret bo jutri podpisal in izdal kralj Fuad.

Nove volitve se bodo vršile po preteku 60 dni. Parlament se bo vnovič sestel deset dni po volitvah.

KOLIKO JE ZAPUSTIL SAM. GOMPERS.

Washington, D. C., 21. dec. — Pokojni delavski voditelj Samuel Gompers je zapustil \$30,000. V gotovini je zapustil \$10,000, njegovo posestvo je pa vredno \$20,000. Oporoko bo izvedel njegov najstarejši sin.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

ZAVEZNIKI NOČEJO ODITI IZ KOLINA

Pravijo, da Nemčija še vedno tajno oborožuje ter se pripravlja na vojno. — To je seveda le izgovor za nadaljno okupacijo. — Nemški poslanik v Parizu. — Poročilo zavezniške vojaške kontrole. — Izjava ravnatelja zunanega urada, Larochea. — Nemčija je ugodila vsem zahtevam.

Pariz, Francija, 22. decembra. — Soglasno z vsaillsko mirovno pogodbo bi morali zavezniki najkasneje do 10. januarja prihodnjega leta izprazniti Kolin in okolice tega mesta.

Toda kot vse kaže, se to ne bo zgodilo. Francozi se namreč izgovarjajo, da Nemčija še vedno na tajnem oborožuje ter da je nevarnost nove vojne na vidiku. Edino le močna in dosleda vojaška kontrola zamore to vojno preprečiti.

Zavezniki vojaška kontrolna komisija, ki izdaja vsakih štirinajst dni natančna poročila o dogodkih v Nemčiji, izjavlja, da Nemcem ni mogoče zaupati ter da so na razpolago neovrgljivi dokazi o njihovem oboroževanju.

Nemški poslanik v Parizu, von Hoesch, je bil v avdienci pri ravnatelju francoskega zunanega urada Laroche-u ter mu rekel, da bo Nemčija le s težavo zadostila vsem zahtevam Dawesovega načrta, če bodo zavezniki še naprej v okolici Kolina.

Pristavil je, da je Nemčija dosedaj še vse plačala kar so zahtevali od nje, o bodočnosti pa dvomi. Laroche se je izgovarjal, da imajo pri evakuaciji odločevati vsi zavezniki in da bo popolna evakuacija mogoča šele po skupini zavezniški seji.

Kenčno poročilo vojaške kontrolne komisije bo dospelo prepozno, da bi ga bilo mogoče že pred 10. januarjem uvaževati.

Pri vprašanju izpraznanja bo imel poglavitvo besedo francoski maršal Foch.

35 MRTVIH VSLED ZASTRUP. JENEGA ŽGANJA.

Dve nadaljni žrtvi sta umrli in število žrtev vsled zadrževanja zastrupljenega alkohola je naraslo na pet in trideset. Število alkoholnih pacientov je naraslo v zadnjih par dnevih na sto in dvajset in med temi je bilo tudi šest žensk.

Vse to je seveda ugibanje, kajti polna resnica bo prišla na dan šele po praznikih.

MALA ENTENTA IN SOVJETI.

V dobro poučenih krogih se govori, da je Česloslovaška predložila Jugoslaviji in Romuniji priznanje sovjetske vlade v Moskvi. Česloslovaški politični krogi smatrajo to za potrebno zaradi uvrstitve mednarodne stabilizacije.

Česloslovaška vlada je sklenila, da sama stori to, če bi Romunija in Jugoslavija odklonili njen predlog. Mislil se, da je ta Česloslovaški nasvet izzval predlog Romunije, da sprejme Poljska v Malo entento in da se s tem močnejše zavaruje za slučaj priznanja sovjetske vlade.

ŠPANSKI PISATELJ IBANEZ POZVAN NA DVOBOJ.

Pariz, Francija, 22. decembra. — Iz Madrida poročajo, da je Benigno Valera pozval na dvoboj slavnega pisatelja Blasea Ibaneza, ker je slednji sramotil španskega kralja Alfonza in diktatorja Primo de Rivero.

Blaseo Ibanez je izjavil, da sprejme vabilo. Dvoboj naj se vrši kjerkoli, samo v Španiji ne.

POZEN PRIHOD PARNIKA.

New York, 22. decembra. — Parnik "Leviathan", prejšnji nemški parnik "Vaterland" je dospel v New York z neobičajno zamudo štiri in dvajsetih ur. Moral se je boriti z velikimi valharji, ki so divjali na Atlantskem oceanu.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:			
1000 Din. — \$15.90	2000 Din. — \$31.60	5000 Din. — \$78.50	
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.			
Raspoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekoval urad".			
ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE.			
200 lir \$ 9.70	500 lir \$23.25		
300 lir \$14.25	1000 lir \$45.50		

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspoložljiva na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljanje, ki presega PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujejo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Litram sedaj ni stalna, menja se večkrat in neznatno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računamo po ceni tistega dne, ko nam prišlo pošiljanje denar v roka.

POŠILJATVE PO BEZOČAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1-

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4887.

"GLAS NARODA"

PROJEKCIJSKI LIST

Printed and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

MARK HARRIS, President LOUIS BENEDIS, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Ca sile sive volja lita za Ameriko	Za New York za isto leto	\$7.50
Ca sile sive volja lita za Evropo	Za pol leta	\$3.50
Ca sile sive volja lita za Azijo	Za leto	\$7.50
Ca sile sive volja lita za Avstralijo	Za leto	\$7.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikih.

Nevelj avsa podpisala in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti "Glas" se Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivaličke naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2279

BLAGRI PRODUKCIJE

Še zdaj, ko je Samuel Gompers pokopan, objavljajo kapitalistično časopisje komentarje o njegovem življenju in delovanju.

Vsi brez izjeme ga v splošnem hvalijo, pri tem pa vseeno namigujejo, da pokojni Gompers ni posvetil dovolj pozornosti vlogi, ki jo igra delavstvo v splošni produkciji.

Z drugimi besedami povedano, očitajo Gompersu, da ni dovolj dosledno silil delavcev, naj napno vse svoje moči ter naj zvečajo produkcijo.

Gompers ni bil človek, da bi javno pridigoval in zagovarjal sabotažo, istočasno pa tudi ni vihal bita nad delavci ter jim prigovarjal, naj delajo, dokler jim žile ne popokajo.

Kapitalisti so si zamislili nov tip delavskega voditelja, ki bi v prvi vrsti odgovarjal njihovim ciljem in željam. Na čelu delavske organizacije hočejo imeti moža, ki bi silil delavce, naj producirajo kolikor največ morajo, če, da edinole na ta način lahko izsilijo iz delodajalcev večje koncesije in boljše delovne pogoje.

S tem bi bili tovarnarji seveda nadvsem zadovoljni. Marsikaj bi bili pripravljene dovoliti in dati, če bi imeli komando nad delavsko armado, ki bi si prizadevala storiti več za svojega gospodarja kot je v njeni moči.

Delodajalci bi bili moralno prisiljeni plačati nekoliko več za večjo produkcijo.

V tem slučaju si prilaste kapitalisti pravico do večjega izrabljanja, in kadar imajo tako pravico, je znaajo proketo dobro izkoristiti.

Ta njihova politika se bo brez dvoma udeležila. Posledice so vone z enajtrajaj.

Produkcija se bo namreč zvečala obenem se bo pa vlačilo tudi življenje brezposelnih v dežel.

Kapitalisti ne sme imeti dvopak. delavski razred bo pa na svoji lastni koži trpel posledice prevelikega zaupa rja in svoje preselike vdanosti.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Ker se je zadnja veselica deset-letnega obstanka pevškega društva "Slovana" dobro obnesla, je društvo sklenilo zopet prirediti plesno zabavo in sicer na Silvestrov večer v A. Persičevi dvorani (Grove Hall) 1320 Grove St., Ridgewood, L. I.

Za ples bo igrala izvrstna godba, društvo bo pa zapelo par novih pesmi pod vodstvom pevovodje Ivana Adamiča.

Tem potom se društvo zopet uljudno priporoča za obilen poset. "Slovan".

Vransko, Jugoslavija.

Vem, da so naši rojaki iz vranske fare radovedni, kako nam gre, pa z dobrim se ravno ne moremo hvaleži. Slabo je pri nas, in kakor beremo, tudi v vaši novi domovini se ne cedi več med.

Letošnjo jesen smo imeli mnogo nestršč. Umrl je Leop. Apath; vzrok smrti; neozdravljiva bolezen, jetika in rak, star 50 let. Ubil se je Miha Kokole v Kapli. Šel je po krmo ponoči in je padel s kozleca. Roko in nogo si je zlomil, nakar je v bolnišnici v Celju umrl. Franc Krobot, podomače Pukčič je bil izpuščen rezar. Zvečer je šel na kozolec spat. Padel je in bil prvi priči mrtev. Star je bil čez 50 let. Umrl sta Miza Rezar (podomače Kvedrovka) in Karničnica, 32 let stara. Obešil se je Lovre Cizej, ki je pred šestimi meseci prišel iz Amerike, največ je bil v Kansas. Bil je tam nekako 15 let. Vzrok samomora; nesporazum med domačini.

Letina je bila v splošnem bolj slaba. Poletje je bilo deževno, je-

sen pa lepa in suha ter topla. Imeli smo tudi v naši fari volitve županov in sicer: Trg Vransko je izvolil na mesto Ivana Zupana Franca Prešernika, občina sv. Jeronim Ivana Ručigaja, občina Prekopa pa še starega Franc Turnška, gostilničarja. Imamo jako goste in hitro se menjajoče vlade in ministre. Tako bomo imeli 1. spet volitve 8. februarja 1925.

Kot se sedaj obeta, bo jako burno in bo stalo mnogo denarja in tudi krvavih nosov.

Prosim cenjene rojake in rojakinje, če ve kateri za mojega brata Jakob Kok, ki je že 20 let v Ameriki. Največ je bival v Kansas in Arkansas. Tu ima ženo in dva fanta, ki ne vesta nič o očetu. Tu di se prositi, če je rojakom v Export, Pa., znano o Jozefini Koščičky. Zadnjič je pisala leta 1916 in od tedaj ni nobenega odgovora od nje. Prosim za njen naslov, ali pa če je mogoče umrla, da bi mi sporočili, ker imam jaz važne stvari za njo.

Sedaj pa pozdravim vse rojake, znanee in sorodnike v Frontenac, Kansas in okoli, kakor tudi John Pika v Slovan, Pa., in Leopolda Zorko, ki sta nas to leto obiskala v naši domovini. Prav podomače smo se pogovorili o vseh razmerah tu in tam.

Naj sprejme iskrene pozdrave tudi Peter Zgaga od naših finih jugoslovanskih gospodičen, ki me večkrat vprašujejo, če bi se mogoče dal kaj nagovoriti po novem letu.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vam želim vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, tobi Glas Naroda pa želim, da bi

Poglavje o ameriški "prosperiteti".

Ig. Mušič, Hoboken, N. J.

Vedno bolj se širijo vesti o prosperiteti ameriškega delavstva širom Združenih držav. Dotični gospodje imajo v mislih strokovno organizirane delavce, kojih organizacije so tako močne, da vsaj deloma kljubujejo raznim poskusom delodajalcev pri tganju plač.

Ne spomnijo se pa ogromnih mas delavstva, ki je dnevno izkoriščano od tisoč in tisoč krvosov. To je ogromna masa ljudi, ki se ne zavedajo svojega obstoja in ki jih je revščina pripravila, da garajo za vsako ceno.

Ne vidijo, da dela oče za nesramno plačo 12 do 18 dolarjev na teden, s katero mora preživljati pet ali še več otrok. Ne vidijo revne družine desetih oseb, živeče v par luknjah. Ne tistih, ki prebivajo po zadruhlj kletah in katerih 8-12 letni otroci prodajajo časopise po ulicah in po lokalih ter postajah, tudi ob nočnem času, da se preživijo. Oni ne vidijo, brezposelnih, ki se klatijo po ulicah in parkih.

Ne, ne gredo v nižje dele mesta, kjer žive najnižji in najrevnejši, kjer te na vsakih sto korakov kdo ustavi in prosí za denar ali kosuho. Kdo so ti ljudje, ali jih ni beda vruga tja?

Mogoče je bil pred letom dni dober delavec, a izkoriščan do

konca in potem vržen iz službe brez sredstev, brez denarja.

Bil je primoren da prosí, a pri tem se je navadil, videl je, da se brez stanoვნja tudi živi, čeprav pasje življenje in da se brez dela tudi je. Ako ne dobi iz dobrih rok, si bo sam poiskal potom nasilja. Od tam izhajajo banditje in od nikjer drugod.

Gospodje ne vidijo žensk, ki garajo za deset ali dvajset dolarjev tedensko. Ne premislijo, koliko se danes za dvajset dolarjev dobi.

Oni predstavljajo javnosti kot zrelo organizirano delavstvo in pozabljuje, kolikor se mora organizirati delavce boriti ravno z njimi, da si odbrži to, kar mu po vsej pravici gre.

Niti malo jih ne briga najnižji sloj.

Ako srečajo moškega, ki se mu od daleč lakota bere z obraza, z odpeto srcajo za vratom, umazano, da težko barvo določiš, tršastih las ter raztrganih čevljev, sodba je takoj izrečena: boom.

A zakaj je to, se nikdar ne vprašajo. Pa samo se jim odgovarja, četudi glasu nočejo slišati in odgovor se glasi:

To je odmev prosperitete ameriškega delavstva.

Novice iz Slovenije.

"Ljubimec" pod posteljo.

Na viško stražnico je prihitela Matilda C. iz Rožne doline in pravila, da leži pod njeno posteljo prejšnji ljubimec Anton Zagar, ki jo je iz ljubomonnosti že popreje pretepil ter ji grozil z nožem, nato pa so ga ženske videle, kako je zlezal pod Matildino posteljo. Stražniki so odšli na lice mesta in so razjarjenega Tončka, ki je bil v ostalem precej v rožah, potegnili izpod postelje ter mu prisikali nekoliko udobnejše ležišče.

Za delo je premraz!

"Beračila sva res po mestu, za delo pa misva vprašala, ker je premraz!" Tako sta se odrezala predsedniku senata dva še mlada postopačka Lauter in Spitaiker. Oba sta bila že večkrat radi potepanja in beračenja kaznovana in jih policija in sodišče dobro poznata. Obtožena sta bila radi prestopka po čl. 6. zak. o zaščiti države vsak na 1 mesec zopora. Pri Lauterju pa se je glasila sodba še tako, da ga oddajo po prestani kazni v prisilno delavnico. Spitaiker pa se je proti tej sodbi pritožil, čes da se mu zdi kazen previsoka in da on le radi tega ni delal, ker ni imel delavske knjižice, ker mu jo je zaplenila policija in radi tega ni mogel dobiti dela. Da se ugotovi ta njegov zagovor, je bila obravnavna preložena v svrhu dobave njegove poselske knjižice, s katero se je zagovarjal.

Visoka starost.

V Mariboru je dne 1. dec. umrla v visoki starosti 96 let gospa Elizabeta Kondolin, ki je še pred tremi leti kot turistka pohajala na Pahorje. Vsled padea se je pred 2 letoma težko ranila na glavi in je sedaj podlegla posledicam usodnega padea. Bila je baje najstarejša Mariborčanka.

Roparski napadalec v fraku

Pred kratkim je pripeljala v mesto posestnica Marija Govekar iz Smedlnika na klavnicno voia in ga prodala za 7500 Din. Okrog 11 ure ko se je vračala po Poljanskem na sipo v mesto, sta jo nenadno obstopila dva neznanca z grožnjo, da jo vržeta v Ljubljaničo, ako jima ne izroči denarja, ki ga je dobila za vola. Iz načina govorjenja je ženska uvidela, da sta jo zasledovala že od klavnice. Posebno mlaj-

imel vedno več naročnikov in pa da bi še tudi prišel v mojo hišo pogledat.

Vransko, dne 3. decembra 1924. **Mihael Kok.**

Peter Zgaga

Na Balkanu je začelo vrteti.

V Albaniji je revolucija. Katoličani, pravoslavni in mohamedanski Albanci se bijejo med seboj.

To je dosti bolj verski boj kot pa političen.

Kajti albanski narod je toliko omejen, da še vedno uganja versko sovraštvo.

V tem oziru se ne razlikuje dosti od takozvanih "pristnih" Amerikancev, ki so v sreč globoko prepričani, da je Bog ustvaril svet zastran metodistskve ali baptistskve verižpovedi.

Poročajo, da Jugoslavija podpihuje albansko vstajo, — da podpira vstase z orožjem in da nudi beguncem varstvo v okrilju svojih lastnih meja.

Albanija je vložila protest pri Ligi narodov. Liga narodov zaenkrat še ne bo posegla vmes. To se ji ne izplača.

Jugoslaviji se ne kaže zamieriti, kajti jugoslovanska zunanja politika je dekla Herriotovih načrtov.

Na Balkanu vrše. In na Balkanu kuhajo čudno kašo.

Kdokoli jo je pokusil, je imel drisko, katere ni vse žive dni pozabil.

Zavezniki bodo začasno ostali v nemškem mestu Kolinu in njegove okolice.

Presneto mora biti antanta slaba in švihotna, ko še vedno trepete pred azerpamo in izrabljeno Nemčijo.

Predsednikom American Federation of Labor je bil izvoljen znanji prohibicijonist Green.

Prejšnji predsednik Gompers je imel par dobrih lastnosti in dosti velikih napak.

Njegova dobra lastnost je bila ta, da se ni brnil dobro kapljice. To je pri vsaki priki odločno podarjal ter si s tem nakopal sovraštvo tistih ljudi, ki je tedaj ptjejo, ko jih nihče ne gleda.

Novi predsednik Green je pa suhač od glave do nog.

Prohibicijonisti upajo, da bo novi predsednik Ameriške Delavske Federacije posvečal dosti več pozornosti prohibiciji kot pa dobrobiti članov A. F. of L.

Če bo storil tako, bo vreden naslednik svojega prednika.

Kajti tudi Gompersu — večna luč naj mu sveti — je bil blagobit ameriškega delavca stranska stvar in zadnja briga.

Ameriški državni tajnik Hughes in novi japonski poslanik Matsudaira kadita drug drugemu ter si obetata zvestobo do groba.

Hughes je pa nedvomno še večji hčmavec kot je Matsudaira.

Izjavil je, da se bodo spomladi vršili veliki ameriški manevri v Pacifičnem oceanu ter pripomnil, da bodo ob tej priliki ameriške bojne ladje obiskale tudi japonska pristanišča.

To je bilo pa višeskim Japoncem malo preveč.

Spoštljivo so odklonili to visoko počaščenje.

Ali je uspeh ali je napaka civilizacije, — da niso vsi norci v norišnici?

Pred newyorskim sodiščem je obrekl neka žerka svojega moža, da ni mož kot se spodobi in da se hoče ločiti od njega.

Obravnava se je vlekla dolgo časa.

Končno je postala ženska vsa nestrpna ter je vzkliknila: — Počemu toliko govorite, razpravljate in debatirate. Dajte mi svobodo! Ločite me od moža. Povem vam, da ne zahtevam od njegove nobenega denarja.

Od take ženske bi se marsikateri zakonski mož z veseljem ločil.

Nad štiri milijone dolarjev so potrošile ameriške ženske v tem letu za barvanje obrazov.

Tako je rečeno, v resnici je pa drugače; njihov poglavitni cilj je bil farbati moške.

Jugoslavanska Katol. Jednata
Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1901
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 225 E. 125 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 22nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik nesplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 413 — 11th Ave, East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 203 American State Bank Bldg. 608 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, 4905 Butler St., Pitt sburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 3217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih sadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priložbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednata se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglni tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Razne vesti.

Uljudni kralj.
Zaupnik in svetovalec kralja Ludovika Filipa je bil neki Dupin, akoravno se nista vselej razumeila. Kralj je bil bolj preprost. Dupin pa tudi, in to je Ludoviku ugajalo.

Nekega dne reče med političnim pogovorom Dupin kralju kar naravnost: "Vidim, Veličanstvo, da se ne bova nikdar razumela."

"Mislim sem si tudi že to, ljubi gospod Dupin, samo povedati si vam nisem upal."

Trije meči.
Nekeč so se vsi diplomate francoskega dvora predstavili Ludoviku XVIII. Prišel je gledat tudi knez in kardinal Talleyrand. Znanje je, da se skoro nihče ni znal tako norčevati kakor on. Neprestano in resno je gledal diplomatja Broglie, ki je imel zelo tenke noge. Prepasan je imel pa tudi meč, kakor je bila takrat navada.

Nekdo vpraša Talleyranda: "Kaj pa je tako posebnega, da tako gledate?"

"Čudno je, gledam in gledam, pa ne morem spoznati, ali ima Broglie tri noge ali tri meče."

Pridobil je 12 Funtov na Teži.
Je zelo hvaležen. I. R. Taylor iz Willow Bend, W. Va. piše: "Hvala vam za pomoč, ki mi jo je dalo vašo zdravilo. Ne samo da sem zopet ozdravil, ampak pridobil sem 12 funtov na teži. Sedaj imam že četrto steklenico Nuga-Tone. Za življenje se imam zahvaliti Nuga-Tone, zato, sem zelo hvaležen."

Naši citatelji bodo našli Nuga-Tone neskoljivo, prijetno in učinkovito zdravilo, ki poveča moč in krepkost, daje dober tek, ojača živce, kri in telo. Daje oživljajoče spance, stimulira jetra in uravna želodec in črevesje na prijeten način. Nuga-Tone je jamčena da vas zadovolji, ali pa denar povrnenj. Priporočamo, jamčena in na prodaj v vseh lekarnah, ali pa pošljite \$1.00 naravnost na National Laboratory, 1046 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Posebna ponudba našim citateljem!
Prenovljen! pisalni stroj "OLIVER" \$20.00
S strešico va slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

OLIVER PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
67 Cortlandt Street New York, N. Y.

67 Cortlandt Street New York, N. Y.

67 Cortlandt Street New York, N. Y.

Znižan na **\$38.00** (Model: II)

RADIO

Znižan na **\$38.00** (Model: II)

Ta cena je veljavna samo 30 dni.

Dosti ljudi noče kupiti RADIO, hočejo se, da so RADIO preveč komplicirani za urediti in ravnati. Te bojzani pa ni več. Naš inžinirski oddelek je po dolgotrajnih izkušnjah ustali in završil in izvršen in močan DOLGODISTANČNI tube ste (Model: II), ki je take PRIPROST za urediti in upravljati, da lahko vsak OTROK ravna z njim. Ta POSEBEN set vam zamore prinesiti jasne glasove iz jako oddaljenih postaj v okrožju 1000 do 1500 milj vetran. Ta Model- II RADIO je ravno tako dober, če ne še boljki kot so drugi, ki jih prodajajo za dosti višjo ceno. Naš RADIO je poceni ker:

1. JE USTALJEN.
2. Prodamo jih veliko MNOŽINO.
3. Dobimo jih naravnost iz TOVARNE, nobenih trgovskih stroškov in profitov.
4. Prodajamo jih za GOTOVINO, da prihranimo knjigovodske stroške.

RADIO da Sloveku dosti zabave in zabavaj vas bo. Če živite v mestu ali na daleč vstran na deželi. Pomagal vam bo naučiti se resnično dobre angleščine. Vzgljal bo vaše otroke. To je najboljšje DARILO. Je poceni. Prvi stroški z njim, so zadnji stroški. Če ga naprej prodaste, dobite dosti zanj.

Z vsakim RADIO pošljemo popolna navodila, kako ga je treba postaviti in ravnati z njim.

Cena tega značilnega MODEL II. RADIO je \$38.00 (osemintrideset dolarjev.) Vključuje vse. Pripraven za uporabo. Kupiti ni treba nič drugega.

PRI NAROČILU SE POSLUŽITE TEGA KUPONA.

STANDARD RADIO CO., (Glas Nar.)
501 Citizens Bldg., Canton, Ohio.

Čerjenl: — Priloženo dobite Money Order za \$38.00 (osemintrideset dolarjev) in prosim, pošljite mi enega vaših Model II RADIO ests, znano z vsem, kar je potrebno za uporabo in navodila. S pozdravom.

Moje ime je

Moje poštni naslov je

Kašelj
oslabuje sistem In je vedno neprijeten. Tukaj pride na pomoč

Severa's Cough Balsam.
Teši razdraženje, odpravi pičlost sluzov, olajša kašelj in može preprečiti dosti resnih bolezní.

Cena 25 in 50 centov.

Vrščajte vašega lekarnarja.

W. F. SEVERA CO.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PRISELJEVANJE ŽEN IN OTROK INOZEMCEV

V svoji poslanici na Kongres od 3. decembra je predsednik Coolidge izjavil med drugim:

“Rad bi videl, da se upravne poteze tega zakona (namreč novega priseljenskega zakona) napravijo nekoliko bolj človekoljubne, tako da morejo oni, ki so že tukaj, imeti širšo priliko, da si zagotovijo prihod članov svoje družine.”

Tajnik Dela Davis priporoča isto v svojem letnem poročilu na Kongres, objavljenem dne 4. decembra, ali on navaja več podrobnosti. On predlaga sledeče:

“V okvirju kvote jaz bi dal prednost sledečim: soprogom, ženam in nedoletnim otrokom tukaj na stanjenih inozemcev, ki so že leto dni v Združenih Državah in imajo prvi papir. Zakon od 1. 1924 ne upošteva te skupine priseljencev. Navadna človekoljubnost narekuje predlog, da se jim dovoli ta prednost.”

Iz tega je razvidno, da vladna uprava je voljna, da se nekaj stori za one, ki so prišli v Ameriko brez žene in otrok, upajoč, da se ti kmalu jim pridružio. Določbe novega priseljenskega zakona so imede posledice, da so razdržile mnogo družin. Zakon, kot danes stoji, določa sicer o prihodu soprogov, žen in otrok ameriških državljanov kot priseljencev izven kvote oziroma kot prednostnih prise-

ljencev v okvirju kvote, ali ne omenja ničesar o soprogih, ženah in nedoletnih otrokih tukaj nastanjenih inozemcev; ti po sedanjem zakonu ne uživajo nikake prednosti, in njihove prošnje za vizo morajo čakati, dokler ne pridejo na vrsto, ravno kot one kakršnekoli osebe, ki se hoče priseliti v Zdržene Države.

Mnogo inozemcev je nedavno prišlo v Zdržene Države, upajoč, da bodo kmalu v stanju poklicati sem svojo družino, pa so našli, da bodo morali čakati še mnogo let, predno se bo družina zopet združila. Neki nemški priseljenci je nedavno postal po ženo in otroke. Žena se je prigrasila za vizo na ameriškem konzulatu v Monakovem, kjer so ji sporočili, da je bila predznanovana v listi čakajočih prosilcev in da bo pozvana, čim pride na vrsto, kar utegne biti okoli januarja leta 1927. In treba pri tem pomisliti, kako velika je nemška kvota! Kaj pa še glede drugih dežel s pičlimi kvotami?

Ni treba pozabiti, da priporočila Tajnika dela so pač le priporočila, ki so sicer pomembna, ker prihajajo z vladne strani, ampak niso že zakon. Zato treba sklepati s strani Kongresa na vsak način je pomembno, da se v novi priseljenski zakon uvedejo nakatere spremembe v tej smeri.

ŽRTVE PREMGOVNIKOV

Izidi modernega raziskovanja so jasno pokazali, kako so glavni vziki premogovniških nezgod, in do gnuji sredstva, po katerih se te nezgode lahko znižajo na minimum. Vendarle se nezgode v ameriških premogovnikih s svojim nasledstvom smrti, poškodb in grozne gnotne škode dogajajo še vedno preveč pogostoma. To tedi ravnatelj federalnega rudniškega urada, H. Fester Bain, v svojem ravnokar izdanem letnem poročilu.

Tekom trinaestih let, od 1911 do vsejši 1923, je po zapisnikh rudniškega urada 23.822 oseb izgubilo življenje vsled vseh raznih nezgod v ameriških bituminoznih premogovnikih. Eksplozije plina in oglenega prahu so proizročile 3.185 smrti, kar je 13 odstov od vseh smrtih nezgod. Večje eksplozije so se večinoma pripetile za to, ker se je mala lokalna eksplozija razširila po premogovniku vsled prisotnosti oglenega prahu, in za to je ogleni prah bil odgovoren za večino smrti. Razširjenje eksplozije po vsem premogovniku pa se lahko prepreči, tudi če se ni preprečila začetna eksplozija.

Vzlic splošni ravnostnosti s strani rudarjev, operatorjev, državnih nadzornikov in izdelovalcev razstreliv in strojev, vendarle preiskusna priporočila rudniškega urada niso bila uvažena v premo govniških tako hitro in tako obširno, kakor je potrebno, ako naj se ustavijo smrtne nezgode. Zato, da si je zabezpečiti neki resnični napredok, kot v zmanjšanju smrtnih nezgod vsled razstreliv, vendarle je razmerje smrti vsled eksplozije plina in prahu sedaj tako visoko kot kdaj poprej. Ena država Utah, je po nezgodi, ki je usmrtila 171 rudarjev, sklenila uvesti vsa ko izmed praktičnih, preizkušenih metod za preprečitev oziroma omejevanje eksplozije plina in prahu, in se te metode uvajajo v rudnike kakor hitro mogoče. Treba aktivne propagande potam nadzornega razkazovanja na licu mesta, da si bodo tudi v drugih državah svesti nevarnosti — kajti ta je postala tako običajna, da jo ljudje spre-gledujejo — in da se pokaže, da obstojajo uspešna preprečilna sredstva.

Najbolj pomembne točke v lanskem delovanju federalnega rudniškega urada za večjo sigurnost v rudarstvu so bile: razvoj mednarodnega sodelovanja z angleškim rudniškim departamentom za raziskavo v svrhu zmanjšanja rudniških nezgod; intenzivna propa-ganda, da se uvede prašitev s ka-

menim prahom kot sredstvo za preprečitev velikih eksplozij v bituminoznih premogovnikih; nadalje obširno proučevanje glede varne rabe elektricitete v premogovnikih.

Rudniški urad je mnenja, da, ako bi bili ameriški premogovniki tekom minulih let uvedli metodo kamenega prahu — s katerim se opravi ves premogovnik in tako prepreči, da se ogleni prah vzame po vsej jami — mnogo izmed velikih nezgod bi se ne bilo pripetilo in bi bili prihranili mnogo stotin življenj. Z ozirom na veliko število smrti vsled eksplozij tekom leta 1922 in od tedaj naprej rudniški urad nujno svari, naj se čim prej uvede kamena prašitev v vseh bituminoznih premogovnikih kjer prah tvori nevarnost.

Že od svoje ustanovitve je rudniški urad nujno priporočal rabo varnejših razstreliv, takozvanih “permisibile explosives” v vseh premogovnikih, kjer je količakj nevarnosti vsled plina ali prahu. Raba teh “dopustnih” razstreliv je stalno narasla. Ali vendarle niso nadomestila druga razstreliva tako hitro, kakor bi bilo želelo, zlasti v oči gled dejstvu, da so “permisibles” bolj učinkoviti in nudijo večjo varnost.

Tekom minolega fiskalnega leta je rudniški urad proučeval rablji-vost radio-telefona kot sredstva, da se vzpostavi zveza med rudarji, zasačenimi v jami po požaru ali eksploziji, in rešilnim množtvom na površju. Dosedanji poskusi obetajo, da bo mogoče razviti popoljen sistem komunikacije potam takozvanega “line-radio”, ki se po služuje kovinskih cevi, žic, tirov in drugih stalnih kovinskih priprav v jami kot prevodnikov človeškega glasu.

Rudniški urad je vodil tudi energično propagando za večjo varnost v petrolejevi industriji. Kovinski rudniki v Združenih Državah imajo nepovoljno prezračevanje, vsled česar rudarji dostokrat delajo pod nezdravimi razme-rami. Visoka temperatura in vlaž-nost slabo vplivata na rudarjevo silo in utegne izpodkopati njego-vo zdravje. Delavei pogostoma vdihavajo zrak, ki vsebuje najdromejši kovinski prah, ki škoduje zdravju. Da se takim razmeram od-pomore, je rudniški urad priporo-čal rabo pahljač in puhalnic v svrhu stalnega čistega zraka v ja-mi, kakor tudi metode in priprave proti prahu v zraku, kot mokra-vrtala in oskrbje.

ZASTONJ SKUPINA ZAPESTNIH GUMBOV ZASTONJ DOBRA PIPA

za 75 labelnov za 65 labelnov

Star in Magnolia Mleka

Vsak moški potrebuje par manjšnih gumbov za svojo srnjco. Vedno jih je dobro imeti še en par v rezervi. Če je kadilec, je vesel tudi dobre pipe. Oboje, manjšni gumbi in pipa, kar je tukaj naslikano, je dobre kakovosti; obojega boste veseli, z obojimi zadovoljni. Mi jih dajemo brezplačno z labelni naših vrst kondenziranega mleka. Če hočete resnično vrednost za svoj denar, kupujte samo naše vrste kondenziranega mleka.

POSEBNA PONUDBA

Če hočete, da vam pošljemo brezplačno štirikupone za posebna premijska kartica, ki je vredna 10 brezplačnih labelnov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta od odjemalca s 40 ali več labelni. Vsaka naša Premijska trgovina bo sprejela to Karto za eno s katerimi ali vsemi vašimi labelni s teh kan. Če ni v vašem mestu nobene trgovine, kjer bi zamenjali t. labelne labelne in posebno Premijsko Karto, jih pošljite Borden Premium Company, 44 Hudson Street, New York City, z eno s številko danila označenega v ilustriranem Premijskem Seznamu, in mi vam bomo poslali brezplačno.

PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street,
near Duane Street
434 West 42nd Street
near Ninth Avenue
1427 Third Avenue
near 80th Street
61 East 125th Street
near Madison Avenue

BRONX, N. Y.
578 Courtlandt Avenue
near 150th Street.

LONG ISLAND CITY, N. Y.
44 Jackson Avenue
near 4th Street

BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue
near 4th Avenue
2 Sumner Avenue
near Broadway

JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street
near Newark Ave
584 Summit Avenue
near Newark Avenue

“Hranite labelne za dragotena darila za božične praznike.”

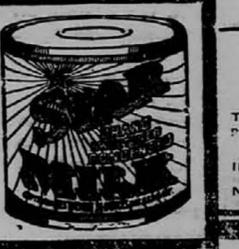
KUPON

Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.

December 23, 1924

Ta kupon mora biti zamenjan tekotm petnajstih dni zagnovnega dne za posebno Premijsko Karto.

IME No. 1
NASLOV (Slovenian)

Strahovito grozodejstvo pri Koelnu.

Vse nemško časopisje se obširno bavi s senzacionalnim in strašnim dovedkom, ki se je izvršil pred kratkim v mestecu Haider ob železniški progji Koeln-Giessen, ki je bil izvršen na skrajno premeten način in čisto slučajno tako pojasnjen.

Prvo poročilo se je glasilo: Nekaj večer je vdrla 15—20 glav broječa razbojniška tolpa v vilov ravnatelj Angersteina v mestu Haider ob železniški progji Koeln-Giessen in s sekirami in kiji ubila oseem članov rodbine. Tolpa je nato ukradla več dragocenih slik in drugih predmetov, potem pa polila vse sobane z bencinom in vilo zažgala. Ogenj se je razširil s tako naglieo, da se v pritlični kamri nahajajoča se služkinja ni mogla več rešiti in je postala žrtev požara. V trenutku, ko je hotela tolpa pobegniti skozi vrt, se je vrnil ravnatelj Angersteina, lastnik vile. Razbojniki so ga takoj napadli in ga z bodali težko ranili. Po prvih poizvedbah je bilo ugotovljeno, da ne gre za čin mašoevanja, ampak za dobro zasnovan pohod roparjev, ki so se hoteli polastiti Angersteinevega denarja, pripravljene za izplačilo delavskih mezd. Tako prvo poročilo!

Naravnost nevrjetno senzacijo pa je vzbudila kmalu nato druga vest, da je ravnatelj Angersteina sam pobil vso svojo rodbino in službenice. Frankfurtški sodni komik je ugotovil namreč na predmetih, najdenih v vili, odtise prstov, ki so bili enaki Angersteinovim. Angersteina je izvršil grozodejstvo od 3. do 4. popoldne in odšel nato v mesto, da bi mogel dokazati svoji alibi. Kupil je v neki delikatesni trgovini šokolado in rekel, da je za njegovo “ljubo ženko”. Ob 6. zvečer se je vrnil domov, polil vse sobe z bencinom in zažgal, da bi zgorela vsa trupla in bi bila tako vsaka sled onemogočena. Nato je zadal sam sebi več težkih ran, ki pa niso smrtnevarne. Angersteina je imel velike difference s svojo tvrdo in je izvršil tudi precej velike pomeverbe.

Nadaljni razvoj preiskave je dognal, da je Angersteina ubil eno osebo za drugo. Lotil se je najprej svoje v postelji ležeče bozne žene, nato pa izvalil v hišo še ostale članove rodbine in službenice in jih pobil kakor z živino s klijem. Angersteina je užival v mestu velik ugled in je bil na glas kot jako pošten človek. Pri zashisanju je

odločno tajil vsako krivdo. Te dni so ga pripeljali iz bolnice v obdukcijo sobo, kjer so mu pokazali trupla osmerih njegovih žrtev. Niti pogled na žrtve ga ni omeščal, temveč je še naprej čistično tajil dejanje. Zapletel pa se je pri tej priliki v močna protislovlja. Šele par dni pozneje je klonil njegov duh. Duševno popolnoma stri je izjavil, da je v resnici name-noma osebno umonil vseh 8 oseb, in da boleha na neozdravljivi boleznii.

“Ljudožrci” v Beogradu.

Te dni je beogradska policija prijela temnorjavega, originalnega Papuanca, ki je po dolgi čudni odisejadi prišel v Beograd. Na policiji se z eksoetičnim gostom, ki je govoril čudno mešanico, niso mogli dolgo časa sporazumeti, dokler ni končno prišel govoriti v lomljeni angleščini. V angleščini in z gestikuliranjem je Papuance, ki so ga splošno smatrali za ljudžreca, pripovedoval svojo zgodovino: Piše se Molo Duma Menhi, je iz plemenitega rodu “Kukukum”, kateremu je glavar Dama Mej. Rojen je bil v Avstraliji v bližini velikega zliva Karpentaria. Plemo “Kukukumcev” se je pred belokožci umaknilo v pragozd ter kasneje pugnano vsled lakote prodrlo do morja. Nekega dne — Meho je bil takrat še deček, je priplula v zaliv kitajska trgovska ladja, ki je vozila morske polipe. Več kitajskih mornarjev je odšlo na suho, bili pa so od “Kukukumcev” napadeni. Po krvavi borbi so Kitajci Kukumece nagnali v beg, Meho pa je padel v njihovo vjetništvo. Prepeljan je bil na Kitajsko, kjer pa je bil prodan za sužnja, in sicer kot “ljudožere” lastniku neke evropske mazažerija. Tako je prišel Meho v Evropo. Lastnik mazažerije ga je taknil v kletki in ga vozil okoli. Meho je moral v kletki skakati kakor opica, kazati je moral svo. je ogromne zobe in dolge nohte ter jesti surovo telečeje meso. Gledaleci so naravnost menili, da imajo opraviti z ljudžrcem in so z grozo gledali to človeško zverino. Končno se je ubogemu Papuancu življenje “ljudožrea” zazdelo nekoliko pretežavno in nekega dne — mahajal se je baš na Dunaju — je pobegnil iz kletke. Už dan se je skrival, ponoči pa je napadel

nekega pasanta, mu ssekel obleko in jo nato sam oblekel. V suknuču je našel tudi denar. Po dolgi blodnji po Dunaju je ubogi Meho prišel na dunajski “Ostbahnhof”. Pri blagajni je zahteval vozni listek, ni pa mogel navesti kraja, kamor bi se rad peljal. Ves denar, ki ga je imel pri sebi, je položil k blagajni. Blagajničarka, v ostalem ljubeznjiva devojka, Papuanca ni razumela kaj hoče, in končno mu je brez obotavljanja dala listek III. razreda za — Beograd . . .

In tako je prišel Meho v Beograd. Ker pa plemo “Kukukumcev” do sedaj v Beogradu še nima svojih šotorišč in vigvanov, bo moral ubogi Papuance Meho zopet s trebuhom za kruhom v širni svet . . .

Pomirjenje Korzičke

Korziški guverner grof Marbeuf je obiskal Napoleonovega očetav, odvetnika v mestu Ajaccio. Pogovarjal se je z njim o sredstvih, s katerimi bi bilo pomiriti Korzičko, kjer je bila takrat vstaja. 8-letni Napoleon je jako pazljivo sledil razgovoru; ko je grof končal se je v veliko začudenje mali deček odrezal takole: “Kaj boste vi govorili! Desetdnevno vladanje turškega paše bo Korzičko prej pomirilo kakor deset let Vašega gospodstva!”

Witte.

Dvorni svetnik in profesor v Rostocku Witte je pisal o postanku egiptovskih piramid in je skušal dokazati, da niso dela umetnosti, temveč proizvod ustvarjajočih narave. Njegov nasprotnik Lichtenberg je trdil, da bi bila najboljša obramba proti Witteju brošura o njegovih razpravi s tem-le zaključnim stavkom: Wittejev proizvod je samo časna kristalizacija žrnila.

VABILO

na maškeračno veelic katero priredi društvo sv. Frančiška, št. 46 K. S. K. J. dne 4. januarja (prvo nedeljo po Novem letu) v dvorani 62 St. Marks Place, New York City. Začetek bo ob štirih popoldne. Svirla bo izvrstna godba. Vstopnina je 50 centov. Najlepša maska bo dobila \$5.00 nagrade, najgriša pa tudi \$5.00. Zabava bo vsestranska, postrežba dobra v vseh ozirih. Upamo, da se bodo rojaki udeležili v kar največjem številu te naše maškeračne veselice. Odbor.

ZA GOSPODINJE

Piše ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema navsvete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjico.

NAVODILA št. 33

Kuharski recept.

Vsa sočivja so zdrava, a ugotovilo se je, da je med vsemi sočivji grah najbolj redilen. Zelo težko je ohraniti zelen grah “svežim”. Našli boste, da ohrani grah v kuhani svoj prvotni okus in delikatnost svoje kot pa takozvani “sveži grah”. Imamo dosti vrst zelenega graha, katerega prodajajo na trgu, kot naprimer “fancy, standard, French itd.” Če se doda naslednji recept k vaši večerji dames, boste nudili vsakemu členu svoje družine najbolj zdrav in delikatno jed, kar ste jih kdaj napravili.

CREAM JUHE IZ ZELENEGA GRAHA

- 1 in 1/2 čase evaporiranega mleka.
- 2 in 1/2 časi mrzle vode
- 1 čajna žličica sladkorja
- 1/2 čajne žličice zdrobljene čebule.
- 2 veliki žlici surovega masla ali nadomestila
- 1 in 1/2 velike žlice moka
- 1 čajno žličico soli
- 1/2 čajne žlice popra
- 2 časi graha v kani ali svežega

Dodajte grah, sladkor in zdrobljeno čebulo mrzli vodi in kuhajte približno dvajset minut. Nato precedite skozi sito. Dodajte evaporiranega mleka, segrijte zopet ter zgožite z moko, pomešano s surovim maslom in začimbo.

Kuhinjski nasveti.

Nikdar ne kuhajte zelja v pokritem loncu, kajti izgubilo bo svojo delikatno barvo in okus.

Kadar kuhate korenje, boste našli, da je mlado korenje mehko v približno pol ure, dočim potrebuje staro korenje približno uro in pol. Da preprečite brizganje masti, kar dar pražite jajca, potrosite malo ko razne moko v posodo.

Če hočete, da se vam sol ne strdi v posodi, potrosite malo riža ali koruznega škroba v posodo.

Da odstranite mast z juhe, na močite čisto cunjico v mrzli vodi ter jo potegnite po vrhu juhe. Vroča mast se bo prišla mrzle cunjice.

Domacia sredstva.

Če potrosite spirita kamforja pe namiznih prestih, predno jih pošljete v pralnico, boste našli, da bodo madeži izginili med pranjem.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Če hočete imeti mleko in sladkor skupaj, ni boljšega mleka kot je Star and Magnolia Mleko, ki je napradaj pri vsakem grocerju. Razentega pa štedite labelne ter dobivate zanje dragotena darila.

Če potrebujete mleko za napravo putingov, juh, keksov itd., se poslužajte zagotovljene Bordenovega Evaporiranega Mleka, ki je najboljše nadomestilo za pravo mleko in smetano.

Novo leto—nov začetek.

Mnogo dobrih načrtov lahko izvedete v novem letu, posebno pa tega, da pričnete redno vlagati Vaše prihranke. Vložite Vaš denar pri nas na

“SPECIAL INTEREST ACCOUNT”

kjer bo sigurno naložen in Vam prinašal

4%

obresti na leto.

Vloge, katere bomo prejeli do 10. januarja obrestovale se bodo že s 1. januarjem.

DENARNE POŠILJATVE

v staro domovino izvršujemo točno, brzo in po zmernih cenah.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Originalna smrt.

Meseca julija 1877 so pokopali v Potsdamu pri Berlinu enoga najstarejših nemških generalov, pl. Armina. Dosegel je drvainosemde-set let. Zadnji trenutki starčka so bili res originalni. Pozvonil je, naj sluga pride. Ker je hudo zvonil, je sluga kar planil v sobo in vprašal: “Kaj zapove ekselcenca?” General je sedel v postelji. — “Priderik, sedaj pa gremo,” pravi Armin in pade nazaj na blazino, mrtev je bil.

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

49

(Nadaljevanje.)

Teden, katerega si je izgovorila Margareta, je potekel. Vse je bilo pripravljeno. Inez je pokazala Morelli pisma, katerega je pisala nevesta svojemu očetu in Petru in poleg tega tudi odgovore. Bilo pa je še več takih pisem in odgovorov, katerih pa ni pokazala.

Bilo je popoldne. Trije konji so stali pripravljeni na dvorišču in preoblečena kot Marokanka sta čakala Castell in Peter, seveda za stražena, v neki bližnji sobi Betty, običena v marokansko žensko je stala pred Morello, h kateremu jo je povedla Inez.

— Prišla sem vam povedat, — je rekla, — da bo ob solnčnem zatonu, tri ure po našem odhodu, moja sorodnica čakala na vas, da postane vaša žena, a če bi jo skušali motiti pred tem časom, ne bo postala niti vaša, niti ena kakega drugega moškega.

— Pokorim se, — je odgovoril Morella, — in vas, senjora, prosim, odpustanja. Sprejmite od mene ta dar v znamenje odpuščanja.

Prisklonil se je ter ji zročil krasno venčico iz biserov.

— Hočem vzeti — je rekla Betty s trpkim usmevom, — kajti lahko bom plačala ž njo prevoz v Anglijo. Odpuščam vam pa ne, senjor Morella ter vas svarim, da obstaja med nama obračun, katerega bom mogoče še poravnala. Vse kaže, da ste zmagali vi, a Bog v nebesih si zapomni zlobnosti ljudi ter jih plača na ta ali oni način. Sedaj grem, da se poslovim od svoje sestrične Margarete, a od vas se poslovim, ker mišim, da se bova še srečala, — je končala ter ih te spustila na obraz pajčolan ter odšla z Inez, kateri je zašepetala.

— Ne bo ostal, da se poslovi še enkrat od Betty Dene.

Stopili sta v sobo Margarete te zaklenili vrata za seboj. Margareta je sedela na nizkem divanu in poleg nje je ležala ukrasna poročna obleka.

Hitro — je rekla Betty Margareti ter slekla marokansko obleko. Njeni lasje so postali temnorjavi in bila je skoro popolnoma podobna Margareti. Teško bi bilo ločiti drugo od druge, kajti v umetnosti izpreminjanja ženske zmanjosti je bila Inez umetnica.

Margareta se je medtem oblekla v marokansko obleko, Betty pa v sijajno poročno. V desetih minutah je bilo vse končano.

— Čas je oditi, — je rekla Inez.

Margareta je tedaj vzkliknila:

— Nikdar nisem ljubila te kupčije. Ko bo vse razkril, bo njegova jeza strašna in mogoče jo bo ubil. Obžalujem, da sem privolila v zaroto.

— Mogoče je obžalovati sedaj, senjora, — je rekla Inez.

— Ali je nemogoče, da bi tudi Betty izgubila? — je vprašala Margareta, vsa obupana.

— Mogoče je, — je odvrnila Inez, — kajti pred poroko, so glas s stariim običajem, moram ponuditi ženinu in nevesti čašo vina. Vino markija bo pomešano z omamljivimi sredstvi, kajti danes združer ne sme preveč dobro videti. Pijačo bom napravila še bolj močno, da ne bo v teku pol ure vedel, če je oženjen ali samec in takrat bo lahko ušla z menoj ter se pridružila vam. Bilo bi seveda riskantno.

Tedaj pa jo je prekinila Betty:

— Pustite to. Jaz ne bom zbežala od tega moža, pač pa bo najbrž on zbežal od mene. Sedaj pa le naprej. Pozdravi Master Petra in tvojega očeta in če bi me več ne videli, ohranite vsi Betty dober spomin.

Prijela je Margareto s svojima močnima rokama, jo parkrat poljubila ter skoro vrgla iz sobe.

Ko sta obe odšli, je uboga Betty pretočila nekoliko solza, a spomnila se je, da bi solze lahko odstranile barvo z njenega obraza in raditega je posušila solze ter odšla k oknu.

Nekoliko pozneje je zagledala Betty šest maroških jezdecov, ki so jahali po beli poti. Za njimi sta prišla dva možka in ena ženska in za temi zopet šest jezdecov. Na visku nasprotnega griča je ženska ustavila konja, se obrnila ter zamahala z robcem. Minuto pozneje so vsi izgubili in ostala je sama.

Še nikdar ni doživela tako dolgočasnega popoldne. Dve uri pozneje, ko je še vedno sedela pri oknu, je zapazila maroško spremstvo, ki se je vračalo in vedela, da je vse dobro in da so Margareta, Peter in Castell varno na poti. Ni zastoj riskirala svojega življenja.

Osemnajsto poglavje.

SVETA HERMANDAD.

Po dolgih hodnikih, skozi velike dvorane in preko hladnih dvojnih stanih Inez in Margareta. Vse se ji je zdelo kot sen.

Prišli sta skozi sobo, v kateri je bilo več žensk, ki so radovedno zrla na obe. Margareta je čula eno, ko je rekla drugi:

— Zakaj odhaja sestrična donje Margarete?

Odgovor se je glasil:

— Ker je zaljubljena v markija in ker ne more prenašati, da je zvel drugo.

— Kaka bedakinja, — je vzkliknila prva — Čedna je in treba bi bilo čakati ji le par tednov.

Prišli sta mimo odprtih vrat, ki so vodila v lastno stanovanje markija. On sam je stal na pragu. Ko sta prišli mimo njega, ju je ostro opazoval in že je hotel stopiti naprej, da ju ogovori, a premislil se je ter obrnil vstran. Nevarnost je minila.

Konečno sta prišli na dvorišče, kjer so čakali konji s spremstvom. Tam sta stala tudi Castell in Peter. Castell je pozdravil Margareto z lahkim kimanjem, a Peter, ki ni videl Margarete od časa, ko je odšel v Dedham, jo je naravnost požiral z očmi ter se ji je skušal približati, da izmajde, če je res Margareta ali mogoče le Betty Inez, ki je videla, kaj namerava in ki je imela v roki dolgo bučko, je zasedla slednjo v Petrovo roko ter sikhnila pri tem: — Tepec! — Peter je skočil nazaj s kletvico na ustnicah, stražniki so se smejali in Inez se je opravičila.

Castell je pomagal Margareti na konja, zasedel svojega lasnega in istotako Peter in Inez se je pričela poslavljati od Margarete. Neki častnik Morelle se je približal, jih postal ter rekel:

— Dva možka in ena ženska. To je prav, čeprav ne vidim obraza ženske.

Že je hotel ukazati Margareti, naj dvigne pajčolan, a Inez mu je rekla, da bi se to ne spodobilo, nakar je častnik pokimal.

(Dalje prihodnj.)

Prva pošta od Atlantika do Pacifika.

Nedavno so v Sault Lake City odkrili ploščo v proslavo organizacije ki je vzpostavila prvo transkontinentalno pošno zvezo od Atlantika do Pacifika. To pošno zvezo je predstavljala jezdca na konju in narod jo je krstil z imenom "Pony Express," katero ime je postal slavno v ameriški zgodovini.

National Geographic Society je tej priliki posvetila temu dogodku članek, ki nam življa vsa minulo romantiko "divjega zapada." Pony Express je bil važen činitelj v osvoboditvi zapada, enem izmed najslavnejših pustolovnih podjetij v moderni človeški zgodovini. To vse se nam zdi danes tako davno in odaljen in vendarle je še le 63 let od tega, kar so podjetni ljudje odposlali prvega poštnega sla na konju čez planjave in gorovje tedaj divjega a danes tako ukročenega in naprednega Zapada. Danes, ko so poročnik Maughan in njegovi tovariši preleteli nepretrgoma od Atlantika do Pacifika, ki imamo zračno pošto od New Yorka do San Franciscia, ko se brzjavke dostavljajo telkom ene ure od oddaje, ko se z največjo lahkoto pogovarjamo po telefonu z osebo 3000 milj daleč in v San Franciscu lahko poslušajo radio-koncerte iz New Yorka — si moremo danes pri vsem tem tehničnem napredku težko predstavljati, kaj je za ljudi v Californiji in Utah leta 1860 in 1861 pomenjal jezdca Pony Expressa. Ko je prvi jezdca pri nesel najnovejšo vesti iz bojišča, še le deset dni stare, je bil to senzacionalen dogodek in poštni jezdeci so bili proslavljeni junaki. Vzpostavljene te poštne zveze, ki je skrajšala pošto daljavo za celih deset dni in je operirala najprej po enkrat in kasneje po dva-krat na teden, je bil dogodek največje važnosti. Nekateri so bili celo mnenja, da se je zahvaliti tej poštni zvezi, da je Californija ostala v Uniji telkom dni Civilne vojne.

Predno je Pony Express bil uveden, je pošta v Californijo šla tako-le: po lahki iz New Yorka do Panamske ožine, potem na mezinu čez ožino in nato po ladiji iz Panama do San Franciscia. Pisma so potrebovala za to pot 28 dni. Kasneje je bil uveden poštni voz iz St. Louisa čez Santa Fe gaz, skozi mesto Yuma, in od tam v južno Californijo; tedaj je bila pošta daljša v skrtašana na 18 dni. Pony Express pa je omogočil dostavljanje pisma iz New Yorka v Californijo za deset dni in brzjavka za 8 dni. To je bil tedaj tak napredek čez prejšnje razmere, kot je železniška zveza deset let kasneje pomenjala velik nadaljnji napredek.

Leta 1860 je bila osvoboditev Zapada napredovala v notranjosti le do reke Missouri. Onstran te reke so se razprostirale neskončne prerije brez poti in stez, diva brda, neprelazno gorovje in — Indijanci. Ali dalje naprej, onstran Skalatega gorovja, in sicer vzdolž Pacificne obali in v kotlini Velikega Solnatega Jezera (Great Salt Lake), je bilo že naseljeno kakega pol milijona Amerikancev, ki so razvijali drugi del Združenih Državah, odsekan in daleč proč od glavne in izvorne skupine vzhodno. Železnice so že spajale vzhodno obal z mestom East St. Louis in ravnokar so bili dovršili dodatno progro iz St. Louisa do St. Joseph, Missouri. To zadnje mesto je bilo torej skrajna železniška postaja Združenih Držav in zapadni mejnik urejene civilizacije Vzhoda. Onstran proti zapadu je bilo le nekaj vojaških postojank in nekoliko raztresenih mejačev, živčih v stalni negotovosti v ozemlju neprijateljskih Indijancev. Problem je bil torej premostiti to vrzel in spojiti oba dela Združenih Držav potm mogočne vezi novie.

St. Joseph — ali po domače St. Jo' — je bil tudi skrajna zapadna brzjavna postaja iz vzhoda. Iz za pada pa se je brzjavna žica raztezala od San Franciscia čez Sacramento do Placerville blizu jezera Tahoe. Vest se je lahko brzjavila iz New Yorka ali Washingtona do St. Joseph, jezdca Pony Expressa jo je primahal v Placerville in o tujak se je zopet brzjavila v San

Francisco. To je omogočalo, da je brzjavka od Atlantika do Pacifika rabila dvadsi manj kot običajna pošta — osem mesto deset dni.

Dasi je vlada pripoznavala potrebo hitre zveze med obema deloma Zdr. Držav in so zapadnjaki prosili zanjo, vendarle je Kongres večkrat zavrnil razne predloge za vladno akcijo v tem pogledu. Neka privatna tvrdka pa se je pogumno lotila tega drznega podjetja in vnesla pošno zvezo; bila je to tvrdka Russell, Majors in Waddell, lastniki neke spediterske tvrdke in predhodniki velikih ameriških ekspresnih kompanij, ki so se razvile z železnicami. Pripravljali so tihoma za to podjetje in v spomladu leta 1850 so presenčili ves narod z oglasom, s katerimi so nudili običnemu svojo novo pošno službo, zagotavljačo dostavljanje pisem telkom desetih dni. Istega dne 3. aprila 1860 — je prvi poštni jezdca odjahal s pošno vrečo iz St. Joseph in drugi v nasprotni smeri iz San Franciscia. Ob določeni točki je en jezdca zamenjaval drugega, in ko je po desetih dneh točno po vzporedu — prišla pošta do končne postaje, bilo je velikih proslav in senzacij po vseh Združenih Državah je bila velika.

Pony Express, ki je tako dejansko ustvaril pošno zvezo med mejo civilizacije na vzhodu in ono na zapadu, je vršil redno svojo dolžnost vzlic vremenu, Indijancem in razbojnikom. Mnogo poštnih jezdecov je bilo ubitih; nevarnosti so povsod prežale na dolgi poti čez divje pokrajine. Vsakih deset ali dvanajst milj so se zamenjavali konji na postajah, postavljenih od družbe. Jozdci sami so se zamenjavali vsakih 75 milj. Na koncu svoje poti je poštni sel oddajal pošto drugemu jezdecu za nadaljno pot, se odpočival in potem se povračal v nasprotno smer s pošto, ki jo je prejel. Po dnevu in ponoči so hitri konji jahali z največjo hitričo čez prerijo in gorovje.

Pot za Pony Express je bila tako izoborno izbrana, da se danes skoraj križe z železniško progro. Iz St. Joseph se je pot držala sedanje severne meje Kansasa za skoraj sto milj, prebrodovale reko Platte River ob njegovi najbolj južni vijugi v Nebraski, sledila South Platte dolini od sedanjega severo-vzhodnega kota Colorada, potem severno ob North Platte reki do Ft. Laramie v Wyomingu in od tukaj preplazovala visoko gorovje čez South Pass in krenila naprej do Sault Lake City. Najhujši del poti je bil zapadno od Solnatega Jezera čez pušave in alkalijane planote Utaha in Nevade do Carson City. Od tukaj je bilo le malo, ali precej trdih milj do jezera Tahoe in od tukaj do Placerville v Californiji.

Sloviti Pony Express — katerega uradno ime je bilo "The Central Overland California and Pikes Peak Express Company" — je trajal le 16 mesecev. Leta 1861 se je brzjavna progca začela hitro pomikati vedno bolj naprej proti zapadu in čistočasno je federalna vlada začela subvencionirati dneвно potno kočajo (mail stage) čez isto pot. Telkom zadnjih mesecev svojega obstoja je Pony Express obratoval le med hitro približajočema se koncema brzjavne progce.

24. oktobra 1861 se je brzjavna zveza od Atlantika do Pacifika. To pa je bila tudi smrt Pony Expressa, enega izmed najbolj romantičnih ameriških podjetij. Spravila je svoje podjetnike v bankrot, ali pomagal je osvojiti Zapad.

V staro domovino so se podali.

S POSREDOVANJEM TVRDE SAKSER STATE BANK

so odpotovali sledeči potniki v staro domovino:

S parnikom Leviathan, dne 15. novembra:

Anton Petrič, iz Cleveland, O. v Begunje pri Cerknici.

S parnikom Paris, dne 19. novembra:

Jože Gardincec, iz Hermansville, Mieh. v Zaluka, Hrv.

John Bartol iz Johnsonburg, Pa. v Hrib pri Loškem potoku.

Jožef Laurič iz Houston, Pa. v Travnik.

Joseph Steickar iz Dillon, Mont. v Štrukljeva vas.

Anton Jurjevčič, iz Homestead, Pa. v Rosalnice pri Metliki.

Valentin Strojnik iz Tupper Lake, N. Y. v Kostošir pri Zagrebu.

S parnikom Berengaria, dne 26. novembra:

Andrej Kos iz Primero, Colo. v Bazin, V. G.

Anton Sipel iz Cleveland, O. v Malo Mlačevo pri Grosuplju.

Helen Nučić iz Salt Lake City, Utah v Grosuplje.

S parnikom Presidente Wilson, dne 29. novembra:

Alois Mavrincec iz New York, N. Y. v Kukuljanovo, Hrv.

August Kakež iz Sheboygan, Wis. v Bisterza, V. G.

Martija Šajn iz Sackett, Pa. v Trpčana, V. G.

Anton Množina iz Leadville, Colo. v Luče pri Višnji gori.

S parnikom Mauretania, dne 3. decembra:

Nikola Poljuk, iz Iron Mountain, Mieh. v Paluje, Hrv.

S parnikom Rochambeau, dne 6. decembra:

Anton Kreševič, iz Marquette, Mieh. v Rečico, V. G.

S parnikom Martha Washington, dne 6. decembra:

Ludvik Mayer iz Chicago, Ill. v Dol. Logatec.

S parnikom Paris, dne 10. decembra:

Joseph Gulja, iz Davis, W. Va. v Vel. Brdo, V. G.

John Čebular iz Cleveland, O. v Vižmarje na Gor.

Andrej Vidic iz Johnsonburg, Pa. v Zaspri pri Bledu.

Pavel Guzel iz Johnsonburg, Pa. v Ožbolt pri Škofji Loki.

Valentin Lauter, iz Joliet, Ill. v Laze, Hrv.

Rudolf Malnar iz Joliet, Ill. v Sokoli, Hrv.

S parnikom France, dne 6. decembra:

John Poklukar iz Camden on Gauley, W. Va. v Naklo.

Joseph Demoisie iz Camden on Gauley, W. Va. v Podgrad, V. G.

Anton Marinčič iz Straight, Pa. v Vedrijan, V. G.

S parnikom Westphalia, dne 18. decembra:

Matiija Pleše iz Chisholm, Minn. v Delnice, Hrv.

George Barič iz Chisholm, Minn. v Dragatuš.

Kretanje parnikov - Shipping News

27. decembra: Olympia, Cherbourg, Volendam Bologne, Rotterdam.

30. decembra: La Savoie, Havre; Arabic, Cherbourg, Hamburg.

31. decembra: Zealand, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg.

3. januarja: Aquitania, Cherbourg; Suffern, Havre; New Amsterdam, Rotterdam; America, Bremen.

6. januarja: Columbus, Cherbourg in Bremen; Dullo, Genova.

7. januarja: Paris, Havre.

8. januarja: Deutschland, Bologne in Hamburg.

10. januarja: Majestic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen.

14. januarja: France, Havra.

15. januarja: Mongolia, Hamburg.

17. januarja: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Veendam, Bologne, Rotterdam.

20. januarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Pittsburg, Cherbourg in Hamburg.

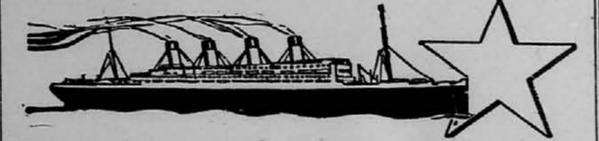
22. januarja: Cleveland, Bologne in Hamburg.

24. januarja: La Savoie, Havre; Conte Verde, Genova.

28. januarja: Paris, Havre; Orduna, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

29. januarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.

31. januarja: Majestic, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg.

JAKO ZNIZANA VOZNJJA za tja in nazaj.

WHITE STAR LINE		RED STAR LINE	
Iz New Yorka do BEOGRADA	in več	\$198.50	soglasno
ZAGREBA	Tretji razred.	\$198.00	s
LJUBLJANE	in nazaj.	\$198.00	parnikom.

Davek \$5.00 posebej.

Odložite se obiskati staro domovino in svoje prijatelje.

VPRAŠAJTE POOBlašČENE AGENTE ali WHITE STAR LINE in RED STAR LINE
No. 1 Broadway : : : New York

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo
Presidente Wilson — 3. feb.; 24. mar. Martha Washington 24. feb.; 14. apr. V Dubrovnik ali Trst.
Železnica v notranost zmrzna. Nobe-nih viševše. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Koledar za leto 1925.

Še nobeno leto nisimo koledarja tako naglo prodajali kot ga letos. Skoraj sleherni, ki ga je naročil, nam sporoči, da je z njim navdse zadovoljen. Vsebuje dosti aktualnih člankov, lepih povesti ter nasvetov, ki pridejo prav vsaki gospodinjji.

Nadalje vsebuje kratko zgodovino priseljevanja v zadnjih petdesetih letih ter natančno besedilo nove priseljeniške postave. Globok in mnogo odkrivajoč je tudi članek "Svet bodočnosti". Kdor hoče imeti koledar, naj ga takoj naroči.

ADVERTISE IN GLAS NARODA
POZDRAV.
Pred' odhodom v domovino, s parnikom Westphalia, pozdravlja vse rojake širom Amerike, posebno pa one v Chisholm, Minn. Trdki Frank Sakser izrekava najtoplejšo zahvalo, za dobro in izvanredno hitro postrežbo. V New Yorku sva namerč samo prenočevala, ter nam je omenjena tvrdka priskrbela potni list in potrebne vižaje v par urah, za kar jo priporočava vsem, ki nameravajo potovati.

George Barič na potu v Dragatuš.
Matiija Pleše na potu v Delnice.

NOVE REKORDE ZA BOŽIČ
33 (Sveta noč, blažena noč.
34 (Božično brevesce.
(Božični glasovi.
35 (Božice se je dete.
36 (Slovenski podpiri.
37 (Sokolica korščnica, vol. godba.
38 (Lepa naša domovina.
39 (Slovenska korščnica, vol. godba.
40 (Jugoslavija korščnica.
(Pozdrav iz Ljubljane, vol. godba.
41 (U boj u boj.
42 (Slovenske melodije, vol. godba.
43 (Bela Ljubljana.
(Zlate sanje, harmonika.
44 (Katreč, polka.
(Gorjanski valček, harmonika.
45 (Boter Peter.
(Gudec Nace, godba.
46 (Veseli svrjake.
(Štajerski ples, godba.
Cena komadu je 75c. Vseh deset plošč najboljšim poštino prosto za samo \$7.00. Za manjša naročila pridenite 30c za poštino. Dobite te krasne nove komade pri: VICTOR NAVINSHEK, 331 Greave Street Consenagh, Pa.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, prelihi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostarne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glason nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nepriljubljeni dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prošilcu v stari kraj gla so nanovejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA.

Kdor želi dobiti sorodnika ali svoja iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prilidnih tih letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljenec.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Tu rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite za pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Kje je JAKOB OVLIJAČ? Pred letom dni je bil pri meni, zato-raj prošim, da se oglasi. — Urban Esterich, 1845 So. 17th St., Springfield, Ill.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tam boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

ADVERTISE IN GLAS NARODA

ANTHONY BIRK
HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR
Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.
BOJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE MENE ZA CENO.
359 Grove Street Edgewood, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Evergreen 5506

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKI GOVORČE ZDRAVNIK
ŠPICALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravjenje akutnih in kroničnih bolezni, jaz sam: žo zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih "in ker znam slovensko, zato vas moram popol